

Barcelona, cultura sense capital

MARC ROIG I BADIA

Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2021

Marc Roig ha escrit un llibre més polític que cultural, perquè parla de les polítiques culturals, concretament de les que s'han aplicat a la ciutat de Barcelona. I com que resulta que Barcelona és la capital de Catalunya —el concepte de Països Catalans s'escapa als objectius del llibre, sense que hi hagi una explicació que ho justifiqui—, de vegades la confusió entre el que ha passat durant els últims quaranta anys al Principat i el que ha succeït al seu Cap i Casal és més que evident, sobretot en les seves primeres pàgines, quan, per exemple, es refereix a la llengua catalana i fa una més que dubtosa distinció: «[...] parlar en castellà s'entén com una opció apolítica, mentre que parlar en català és una aposta d'afirmació nacional.»

Sí, aquest estudi t'emprenya, el discuteixes, t'hi baralles, però t'enganxa i no el deixes fins a arribar a l'última plana. Perquè Roig dispara a tort i dret, i gairebé no se salva res ni ningú de les seves crítiques, començant pels dos partits que han governat les principals institucions del país durant bona part dels últims anys, el pujolisme de CiU i el maragallisme del PSC. El primer és acusat de folklorista i de rebutjar la iniciativa cultural i el segon, d'un fals cosmopolitisme que ha fet de la cultura una eina «professionalitzada, precària, impopular, institucional, turística, pretensiosa», que ara té la seva continuïtat amb els Comuns d'Ada Colau. Sense oblidar el paper jugat per la Diputació provincial, que si de cas ha sabut jugar les seves cartes més discretament.

Entrant en matèria plenament barcelonina, no se salva cap equipament: el MNAC, el CCCB, el MACBA, el Liceu, el Palau de la Música, L'Auditori, els centres cívics, les fàbriques de creació... Tots en reben. Potser només mereixen el perdó les biblioteques. Això ha passat, en bona part, gràcies a la confabulació entre el sector públic i el sector privat, que ha acabat derivant en l'externalització de moltíssimes iniciatives en lloc de buscar la participació ciutadana, que sempre ha sigut menystinguda. I sempre, explica Roig, amb el teló de fons de l'acaparament que des dels anys vuitanta ha fet Madrid de l'hegemonia en matèria cultural, com si els únics responsables d'aquesta pèrdua fóssim els catalans/barcelonins i no una Administració central, centralista i centralitzadora.

En fi, un llibre per a sucra-hi pa, polèmic i alhora divertit, que contínuament passa de la categoria a l'anècdota i viceversa —amb l'inconvenient que quan l'autor parla de les seves pròpies experiències tot són flors i violes—, que esmenta noms propis i xifres a dojo i que deixa un regust més aviat amarg, perquè el lector no triga a adonar-se que no hem anat, ni anem ni probablement anirem bé per aquest camí. Llàstima, però, que aquest assaig no hagi aixecat més

poleguera. Probablement perquè cap dels dos bàndols protagonistes de la contesa —i els seus aliats— no coincideixen per una vegada a no estar interessats a remoure el tema.

I un comentari final: la cultura popular, en el sentit tradicional de la paraula, no apareix en cap moment. Ni per a referir-se a les festes i els col·lectius que les impulsen, ni per a jutjar el paper d'una entitat com el CAT. I això sí que no és culpa de l'Administració, sinó de l'autor.

FERRAN RIERA